

פברואר 2026

שילוב מורים ומורות מהחברה הערבית בחינוך העברי

נייר עמדה מטעם עמותת יוזמות אברהם

מזה שנים שמערכת החינוך העברית סובלת ממחסור במורים ובמורות. לפי [פרסום ב-Ynet מינואר 2026](#), מדובר במגמה עקבית שהולכת ומתרחבת מדי שנה: בשנת 2023 היו 6,829 "מורים" ללא תעודת הוראה או תואר אקדמי אשר לימדו בבתי הספר העבריים; בשנת 2024 לימדו 9,203 "מורים" מוחרגים כאלה ובשנת 2025 מספרם גדל לכדי 14,283.

על המחסור במורים בחינוך העברי משלמים התלמידים והתלמידות אשר סובלים מביטול שיעורים, סגירת מגמות ולימוד חומר לימודי על-ידי מורים שלא הוכשרו לכך. נוסף למחירים הללו, המחסור במורים ובמורות גובה מחיר כלכלי. לפי נתוני משרד החינוך שפורסמו ב-Ynet, עלות מילוי מקום עמדה בשנת 2024 על 540 מיליון ש"ח, עלייה אדירה מ-240 מיליון ש"ח בשנת 2019.

במקביל למצוקה בחינוך העברי, בחינוך הערבי ישנו דווקא עודף במורים ובמורות ללא תקן. [סקירה של מרכז המחקר והמידע של הכנסת מדצמבר 2020](#), מראה כי בחינוך הערבי, מספר המורים גדל במהלך השנים, גידול שהוביל לתחרות על כל משרה ולא לפי מורים ומורות ערבים שנותרים ללא תעסוקה במערכת החינוך.

לאור הצרכים המשלימים, מזה שנים שמורות ערביות משולבות בבתי הספר העבריים, בפרט בהוראת מקצוע הערבית אך לא רק.

[פרסום של מכון מרחבים](#) העוסק בשילוב של מורים ערבים בחינוך העברי, מציין כי רובן המכריע של מורות ערביות משתלבות בהצלחה מקצועית גבוהה, וכן חברתית, בבתי הספר העבריים.

נוסף למענה על מצוקת המחסור במורים בחברה העברית, השילוב של מורים ומורות ערבים בבתי הספר העבריים תורם גם לשינוי תודעתי ולצמצום גזענות בקרב החברה היהודית, כאשר תלמידים יהודים מתנסים בהיכרות משמעותית עם נשות חינוך ערביות. בתקופה של הקצנה בעמדות וברגשות השליליים כלפי החברה הערבית, כמו התקופה הנוכחית, פעולות שמקדמות היכרות ושילוב, הינן חשובות במיוחד.

דוגמא למערכת שאינה מגבילה תעסוקה של אנשי מקצוע לפי לאום היא מערכת הבריאות, שבה אנשי ונשות מקצוע, יהודים וערבים, עובדים במוסדות הבריאות אלה לצד אלה במגוון תפקידים. משבר המורים בחינוך העברי יכול להוות הזדמנות ללמוד ממערכת הבריאות וליישם שילוב של נשות חינוך בבתי הספר העבריים במנעד רחב של מקצועות לימוד.

שילוב מורים ערבים בבתי הספר העבריים כבר הוכח כמסייע אל מול המחסור הקיים במורים איכותיים בחינוך העברי, ומהווה פיתרון נחוץ למורים ולמורות מצוינים מהחברה הערבית שאינם משובצים בתפקידי הוראה בחינוך הערבי. יתרונית אלה, לצד העמקת ההיכרות של תלמידים יהודים עם החברה הערבית, הופכים את השילוב של מורים ערבים במוסדות חינוך עבריים לצו השעה.